

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 18/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 17 kap. i strafflagen, till lag om re- gistret över djurhållningsförbud samt vissa la- gar som har samband med dem

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 7 september 2010 en proposition med förslag till lag om ändring av 17 kap. i strafflagen, till lag om registret över djurhållningsförbud samt vissa lagar som har samband med dem (RP 97/2010 rd) till lagutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Lena Andersson, justitieministeriet
- polisinspektör Antti Simanainen, inrikesministeriet
- veterinärråd Pirkko Skutnabb, jord- och skogsbruksministeriet
- hovrättsråd Markku Aarola, Åbo hovrätt
- tingsdomare Seija Ovaskainen, Helsingfors tingsrätt

- överinspektör Heidi Nummela, Riksåklagar-ämbetet
- polisinspektör Timo Ajaste, Polisstyrelsen
- dataombudsman Reijo Aarnio
- jurist Minna Ruotsalo, Livsmedelssäkerhetsverket Evira
- chefsjurist Risto Airikkala, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK
- vicehäradshövding Helena Ålgars, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf
- ombudsman Helinä Ylisirniö, Finlands Djurskyddsföreningars förbund rf
- ordförande Sanna Hellström, Finlands Veterinärförbund rf.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Rättsregistercentralen
- Regionförvaltningsverket i Södra Finland
- Landsbygdsverket
- professor Kimmo Nuotio.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att strafflagen kompletteras med en bestämmelse om grovt djurskyddsbrott. För grovt djurskyddsbrott ska kunna dömas, om djurskyddsbrottet har begåtts på ett synnerligen rått eller grymt sätt, brottet riktar sig mot ett

mycket stort antal djur eller vid brottet eftersträvas avsevärd ekonomisk vinning och djurskyddsbrottet även bedömt som en helhet är grovt. Straffskalan är fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Bestämmelserna om lindrigt djurskyddsbrott preciseras med att det lidande, den smärta eller plåga som orsakas djuret ska vara ringa.

Den sin döms för grovt djurskyddsbrott ska samtidigt meddelas djurhållningsförbud. Domstolen kan dock av särskilt vägande skäl avstå från att meddela djurhållningsförbud.

Djurhållningsförbud för viss tid kan meddelas för minst ett år. Regeringen föreslår att förutsättningarna för ett bestående djurhållningsförbud ska regleras i strafflagen.

Enligt förslaget utsträcks ett djurhållningsförbud till att också omfatta förbud mot att äga djur förutom det nuvarande förbudet mot att hålla, sköta djur eller sörja för djurs välfärd, om domstolen av särskilda skäl inte beslutar något annat. Djurhållningsförbud meddelas på yrkande av åklagaren.

En förverkandepåföljd som har samband med ett djurhållningsförbud ska även det dömas ut på yrkande av åklagaren Om någon annan än den som har meddelats djurhållningsförbud helt eller delvis äger de djur som förverkandepåföljden gäller, och domstolen ger ägaren tillfälle att avhämta djuren, ska i domen uppställas en tidsfrist för avhämtningen.

En dom som gäller förverkan av djur till staten ska trots överklagande kunna verkställas, om

inte domstolen förordnar att verkställigheten ska uppskjutas.

Juridiska personers straffansvar ska på samma sätt som i fråga om djurskyddsbrott också omfatta grovt djurskyddsbrott.

Lagen om registret över djurhållningsförbud har bestämmelser om registret över djurhållningsförbud som förs av Rättsregistercentralen och registrets användningsändamål och informationsinnehåll, utlämnande av uppgifter ur registret och utplåning av uppgifter ur registret. Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreslås föreskriva att de uppgifter som har registrerats i registret över djurhållningsförbud är sekretessbelagda.

I djurskyddslagen, lagen av verkställighet av böter, lagen om transport av djur, lagen om försöksdjursverksamhet, lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd samt lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen föreslås smärre preciseringar till följd av de nya bestämmelserna i strafflagen.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt. Lagen om registret över djurhållningsförbud avses dock träda i kraft först sex månader efter det att den har stadfästs.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Genom propositionen ändras bestämmelserna om djurskyddsbrott. De tidigare bestämmelserna om djurskyddsbrott och lindrigt djurskyddsbrott kompletteras med en ny bestämmelse om grovt djurskyddsbrott. Däremot ändras inte straffbarhetsområdet. Vidare preciseras reglerna för djurhållningsförbud; förbudet kommer framöver att även gälla ägande av djur. Förverkandepåföljd för djurskyddsbrott döms enligt förslaget ut på yrkande av åklagaren och domen kan verkställas trots överklagande.

Det faktum att det begås så många djurskyddsbrott av varierande slag och att vi behöver en enhetlig rättspraxis ger anledning att pre-

cisera bestämmelserna och gradera djurskyddsbrotten efter svårighetsgrad. Strafflagen anger för många brott tre svårighetsgrader: lindrig, normalgrad och grov. Också då det gäller djurskyddsbrott är det enligt utskottets mening motiverat att i strafflagen hänföra särskilt grova gärningsformer till en egen grupp. Bestämmelser om grovt djurskyddsbrott markerar det klandervärda i att allvarligt åsidosätta djurs välfärd och inte behandla dem på behörigt sätt och styr också rättspraxis mot straff som står i rätt proportion till gärningens förkastlighet. Det är också helt på sin plats att bestämmelserna om djurhållningsförbud och förverkandepåföljd preciseras.

För att övervakningen av djurhållningsförbudet ska bli effektivare inrättas det ett register över djurhållningsförbud med Rättsregistercentralen som registerförare. Tillsynsmyndigheterna får uppgifterna företrädesvis via en teknisk anslutning. Registret snabbar upp informationsgången och användningen av och tillgången till uppgifter om förbud på djurskyddsmyndigheterna. Det kan också utnyttjas i tillsynen över villkoren för jordbruksstöd och anknytande gårdskontroller.

Sammantaget sett anser utskottet att propositionen är behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Detaljmotivering

1. Lag om ändring av 17 kap. i strafflagen

14 a §. Grovt djurskyddsbrott. Om brottet begås på ett synnerligen rått eller grymt sätt, brottet riktar sig mot ett mycket stort antal djur eller avsevärd ekonomisk vinning efterstävas och brottet sammantaget bedömt är grovt, ska gärningsmannen dömas för grovt djurskyddsbrott.

Rekvisiten ett mycket stort antal djur och avsevärd ekonomisk vinning överlappar varandra i viss mån. Som också regeringen påpekar kan betydande ekonomisk vinning eftersträvas utan att det nödvändigtvis är fråga om ett stort antal djur. Å andra sidan kan gärningen rikta sig mot ett stort antal djur utan att vinningen av gärningen kan bedömas vara avsevärd. Båda rekvisiten har alltså sina egna självständiga tillämpningsområden.

Utskottet poängterar att gärningssättet för ett djurskyddsbrott alltid innefattar att gärningsmannen i strid med djurskyddslagen tillfogar djuret lidande. Villkoret för att den grova gärningsformen ska bli tillämplig, t.ex. att eftersträva betydande ekonomisk vinning, grundar sig följaktligen alltid också på den vinning som skapas genom djurets lidande.

Straffet för djurskyddsbrott av normalgraden är böter eller fängelse i högst två år (SL 17:14). Enligt propositionen kan straffet för grovt djur-

skyddsbrott vara fängelse i minst fyra månader och högst fyra år. Skalan måste bedömas mot bakgrund av straffet för andra i strafflagen reglerade brott. Om man utgår från graderingen av de straffskalor som infördes i samband med totalöversynen av strafflagen är straffskalan för grovt djurskyddsbrott den vedertagna skalan för grova brott där det strängaste straffet för brott av normalgraden är fängelse i två år. Minimi- och maximistraffet för brott mot en människas liv och hälsa är avsevärt strängare (t.ex. SL 21:6 grov misshandel: fängelse i minst ett och högst tio år, SL 21:9 grovt dödsvållande; fängelse i minst fyra månader och högst sex år). I strafflagen ingår också några grova gärningsformer där maximistraffet är fängelse i tre år (SL 38:4 grov kränkning av kommunikationshemlighet) eller fängelse i två år (SL 38:8a grovt dataintrång, SL 24:2 grovt hemfridsbrott), men i de fallen är straffet för brott av normalgraden lindrigare än för djurskyddsbrott, i regel fängelse i ett år eller sex månader. Den som dömts för djurskyddsbrott kan få straffet kombinerat med djurhållningsförbud som tilläggsåtgärd eller den som dömts till djurhållningsförbud kan i en administrativ process gå miste om t.ex. jordbruksstöd. Liknande förbud och administrativa eller andra påföljder såsom förlust av tillstånd kan emellertid utfärdas också i samband med exempelvis miljö- och ekobrott. Utskottets bedömning är att straffskalan för grovt djurskyddsbrott med tilläggsåtgärd står i rätt proportion till gärningens klandervärdhet och andra i strafflagen reglerade brott.

23 §. Djurhållningsförbud. I 1 mom. anges på vilka villkor djurhållningsförbud kan meddelas. Enligt bestämmelsen ska den som döms för grovt djurskyddsbrott samtidigt meddelas djurhållningsförbud. Domstolen kan trots allt av särskilt vägande skäl avstå från att meddela förbud. Med denna formulering avser man understryka att djurhållningsförbud ska gälla som stark huvudregel vid grova djurskyddsbrott och att avstå från att meddela förbud ett undantag som ska motiveras särskilt. Med tanke på det praktiska livet behöver domstolarna ges att visst bedöm-

ningsutrymme, menar utskottet. I propositionsmotiven (s. 26—27) räknas emellertid upp en lång rad omständigheter som domstolen ska ta ställning till när den överväger om det finns sådana särskilt vägande skäl för att inte meddela förbud som avses i lagen.

23 a §. Förverkandepåföljd som har samband med djurskyddsbrott. Lagen föreslås få en ny 23 a § med bestämmelser om förverkandepåföljd som bestäms på grund av djurskyddsbrott och förverkandepåföljd som döms ut på grund av brott mot djurhållningsförbud. De nuvarande reglerna ändras bl.a. så att en dom som gäller förverkande kan verkställas trots överklagande, om inte domstolen förordnar att verkställigheten ska uppskjutas. Utskottet ser detta som en stor förbättring jämfört med nuläget, eftersom överklagandefasen kan dra ut på tiden och det med tanke på djurens välbefinnande inte kan anses lämpligt att låta den som gjort sig skyldig till djurskyddsbrott under den tiden ta hand om djuren.

Lagstiftningen saknar specialbestämmelser om verkställigheten av förverkande av djur. Följaktligen tillämpas lagen om verkställighet av böter (672/2002, nedan verkställighetslagen) på denna förverkandepåföljd. Ansökan om verkställighet görs av Rättsregistercentralen hos polisinspektionen i det härad där egendomen finns. Förverkandepåföljden verkställs av polisen och går till så att egendomen tas i statens bruk, säljs eller förstörs.

Enligt 42 § i verkställighetslagen är det inrikesministeriet som bestämmer om förutsättningarna och förfarandet i fråga om verkställighetsåtgärderna. Ministeriet kan ge polisinspektionen rätt att förordna om förutsättningarna och förfarandet. I ekonomiskt eller principiellt betydelsefulla frågor ska polisinspektionen kontakta inrikesministeriet innan den förordnar om åtgärderna.

Om beslutet om förverkandepåföljd ändras i överklagandeinstans förfar man enligt de gällande allmänna bestämmelserna. Antingen ska egendomen återställas till ägaren eller så har den skadelidande rätt att få ersättning för egendo-

men med stöd av 45 § i verkställighetslagen. Ett villkor för ersättning är att det inte är möjligt att återbörda egendomen på grund av att verkställigheten utförts t.ex. genom att avliva djuret eller av någon annan orsak. Rättsregistercentralen betalar ersättningen på ansökan från den behörige. Den som är missnöjd med ersättningsbeslutet har rätt att föra talan vid tingsrätten.

24 §. Juridiska personers straffansvar. Efter att regeringen lämnade sin proposition har paragrafen ändrats genom lag 663/2010, som trädde i kraft den 1 oktober 2010. I den lagen kompletterades paragrafen med penningspelsbrott, lotteribrott och penninginsamlingsbrott. Den föreslagna 24 § behöver ändras på denna punkt för att harmoniera med gällande lag. Dessutom bör *ingressen* ändras.

3. Lag om ändring av 2 § i lagen om verkställighet av böter

Efter att regeringen lämnade sin proposition har 2 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) ändrats genom lag 757/2010. Därför måste *ingressen* ändras.

6. Lag om ändring av 18 § i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd

7. Lag om ändring av 16 § i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen

I 18 § i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006) föreskrivs det om avbrytande av utbetalningen av stöd och återkrav i vissa situationer. I 16 § 4 mom. i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) finns bestämmelser om när stöd för husdjurskötsel kan lämnas obehviljat eller betalningen av stöd avbrytas på grund av brott. De gällande bestämmelserna hänvisar

till strafflagens 17 kap. 14 § om djurskyddsbrott och 15 § om lindrigt djurskyddsbrott. Genom denna proposition fogas till paragraferna en hänvisning till den nya 14 §.

Utskottet understryker att propositionen inte avser ingripa i stödlagstiftningen. På vilka villkor stöden betalas ut och återkrävs bestäms enligt lagstiftningen om respektive stöd. Båda lagarna har tillkommit genom grundlagsutskottets medverkan (GrUU 43/2006 rd och GrUU 47/2001 rd).

8. Lag om registret över djurhållningsförbud

4 §. Utlämnande av uppgifter ur registret med hjälp av teknisk anslutning. Enligt 1 mom. 2 punkten får ur de uppgifter som har registrerats i registret trots sekretessbestämmelserna lämnas ut uppgifter till bl.a. polisen för förundersökningen av ett djurskyddsbrott. Av förundersökningsmyndigheterna kan också tullen och gränsbevakningen konfronteras med ärenden som gäller djurhållningsförbud när de kontrollerar djur som förs in i eller ut från landet. Däremot behöver de militära myndigheterna inte få uppgifter ur registret.

För gränskontrollfall föreslås i 1 mom. 1 punkten att gränsveterinärer som nämns i 37 § i djurskyddslagen ska ha rätt att få uppgifter ur registret. Men enligt uppgift är gränsveterinären i praktiken inte alltid på plats eller den information han eller hon besitter tillgänglig när djur förs in i eller ut från landet. Därför är det viktigt att inte bara polisen utan också tullen och gränsbevakningen ges rätt att få uppgifter för förundersökning av djurskyddsbrott. Utskottet föreslår en sådan bestämmelse i 1 mom. 2 punkten.

Såväl polisen som tullen och gränsbevakningen använder informationssystemet för polisärenden där de erhållna uppgifterna ur registret över djurhållningsförbud registreras. I 22 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003) föreskrivs det om utplåning av uppgifter ur informationssystemet. Som det framgår av propositionsmotiven (s. 19—20 och 23—24) behöver det också föreskrivas att uppgifter om djurhållningsförbud ska utlånas ur

informationssystemet för polisärenden samordnat med 7 § i den nya lagen om registret över djurhållningsförbud, dvs. genast då förbudet upptäckt. Detta låter sig göra i samband med behandlingen av proposition RP 98/2010 rd som är aktuell i riksdagen.

Paragrafens 4 mom. handlar om att lämna ut uppgifter till aktörer med sådana uppgifter inom jordbruks-, livsmedels- och landsbygdsnäringsförvaltningen där djurhållningsförbud i särskilt föreskrivna fall ska eller kan beaktas. Uttrycket "uppgifter inom jordbruks-, livsmedels- och landsbygdsnäringsförvaltningen" är närapå identiskt med det som används i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008) för att ange lagens tillämpningsområde. Man har på så vis velat säkerställa att alla relevanta aktörer inom landsbygdsnäringsförvaltningen har rätt att få den information de behöver för sina uppgifter. I det föreslagna 7 § 3 mom föreskrivs om utplåning av uppgifter ur landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem.

Utskottet har gjort en liten teknisk korrigerande i 3 mom.

6 §. Rätt att begära uppvisande av registerutdrag. Enligt paragrafen kan en avelssammanslutning som för in djur i stamboken eller något annat avelsregister för att förverkliga djurskyddet begära att den som ansöker om inskrivning visar upp ett utdrag ur registret över djurhållningsförbud. En avelssammanslutning har rätt att trots sekretessbestämmelserna göra en anmälan till djurskyddsmyndigheterna, om den utifrån den uppvisade ansökan märker att sökanden i sin verksamhet inte iakttar ett djurhållningsförbud. Utskottet anser det befogat att man även i samband med avels- och hobbyverksamhet får utnyttja registret över djurhållningsförbud för kontroll av djurhållningsförbud.

Den föreslagna 5 § ger andra än myndigheter och ovan avsedda avelssammanslutningar rätt att i enskilda fall få uppgifter ur registret i form av registerutdrag om det är motiverat av djurskyddsskäl eller för något annat godtagbart ändamål. Om t.ex. en djurskyddsförening har an-

ledning att misstänka att en person som står i beråd att ta sig an ett upphittat djur som befinner sig hos föreningen har djurhållningsförbud, kan föreningen med hjälp av ett utdrag få uppgifter om personen ur registret. Rätt att få ett registerutdrag enligt 5 § har också bl.a. privata veterinärer. Huruvida syftet är godtagbart eller inte avgörs av registerföraren, dvs. Rättsregistercentralen.

9 §. *Övergångsbestämmelse.* Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen ska lagen tillämpas på djurhållningsförbud som har meddelats innan lagen trädde i kraft. Det betyder att förbud som gäller när lagen träder i kraft ska registreras i registret trots att de dömts ut före lagens ikraftträdande. Utskottet understryker att införandet i registret i sig inte är ett sådant straff eller en sådan jämförbar påföljd enligt 3 kap. 2 § i strafflagen där det blir aktuellt att tillämpa den lindrigaste lagens princip eller förbudet mot retroaktiv strafflagstiftning. Införandet i registret gör övervakningen effektivare men medför inga andra rättsliga konsekvenser. Däremot ska den lindrigaste lagens princip som finns inskriven i 3 kap. 2 § i strafflagen tillämpas på det materiella bestämmelserna om djurhållningsförbud. En hänvisning till detta finns också i motiven (s. 39/I) där regeringen som brukligt konstaterar att principen om den lindrigaste lagen i strafflagens 3 kap 2 § ska tillämpas på brottsliga gärningar.

9. Lag om ändring av 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

24 §. *Sekretessbelagda myndighetshandlingar.* I paragrafen föreslås det att uppgifter som registrerats i registret över djurhållningsförbud ska vara sekretessbelagda.

Djurhållningsförbud är den enda påföljd som döms ut med anledning av ett brott. Förbudet kan meddelas bara den som gjort sig skyldig till ett brott eller en förseelse. Enligt 11 § 3 punkten i personuppgiftslagen (523/1999) räknas påföljd för ett brott till känsliga uppgifter. Den föreslagna begränsningen att få uppgifter är alltså nödvändig med tanke på integritetsskyddet. Men samtidigt föreslår regeringen bestämmelser om rätten enligt 12 § 2 mom. i grundlagen att ta del av handlingar som innehas av myndigheterna. Sådana bestämmelser finns i den nya lagen om registret över djurhållningsförbud som gör det möjligt inte bara för behöriga myndigheter utan också andra att genom ett utdrag få registeruppgifter av djurskyddsskäl eller för andra godtagbara syften. Utskottet menar att detta tillgodoser den breda allmänhetens möjligheter att få uppgifter och ser inte något behov av att gemene man ska ges tillträde till registeruppgifterna utan godtagbart skäl.

Det har framhållits för utskottet att anmälningarna från allmänheten om eventuella överträdelser av djurhållningsförbud i många stycken styr djurskyddsmyndigheternas övervakningsinsatser. Hädanefter kan myndigheterna utifrån mottagna anmälningar bättre kontrollera gällande förbud med hjälp av registret. Inte heller mot denna bakgrund sett behöver registeruppgifterna ges större offentlighet än vad som föreslagits, menar utskottet.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 2, 4—7 och 9 utan ändringar och

godkänner lagförslag 1, 3 och 8 med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av 17 kap. i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 17 kap. 15, 23 och 24 §, sådana de lyder, 15 § i lag 563/1998, 23 § i lagarna 563/1998, 875/2001 och 1431/2006 och 24 § i lagarna 650/2004 och 663/2010, samt *fogas* till 17 kap. nya 14 a, 23 a och 23 b § som följer:

17 kap.
Om brott mot allmän ordning

14 a, 15, 23, 23 a och 23 b §
(Som i RP)

24 §

Juridiska personers straffansvar

På deltagande i en organiserad kriminell sammanlutnings verksamhet, ordnande av olaglig

inresa, grovt ordnande av olaglig inresa, djurskyddsbrott, grovt djurskyddsbrott, anordnande av hasardspel, *penningspelsbrott*, *lotteribrott*, *penningsamlingsbrott*, spridning av våldsskildring, spridning av pornografisk bild, grov spridning av barnpornografisk bild, innehav av barnpornografisk bild och på sedlighetssårande marknadsföring tillämpas vad som bestäms om juridiska personers straffansvar.

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

3.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 2 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002), sådan paragrafen lyder delvis ändrad i lagarna 1206/2005, och 757/2010, ett nytt 5 mom. som följer:

2 §
(Som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

8.

Lag
om registret över djurhållningsförbud

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1—3 §
(Som i RP)

4 §

Utlämnande av uppgifter ur registret med hjälp av teknisk anslutning.

Trots sekretessbestämmelserna får ur de uppgifter som har registrerats i registret lämnas ut uppgifter:

(1 punkten som i RP)

2) till polisen, *tullen och gränsbevakningsväsendet* för förundersökningen av ett djurskyddsbrott och till allmänna åklagare för förundersökning av och för att framställa åtal och utföra åtalsprövning av ett djurskyddsbrott eller för att framställa yrkande på djurhållningsförbud,

(3 och 4 punkten som i RP)

(2 mom. som i RP)

Uppgifterna till de myndigheter som avses i 1 och 2 mom. överlämnas avgiftsfritt.

5—9 §
(Som i RP)

Helsingfors den 21 oktober 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Janina Andersson /gröna
vordf. Anna-Maja Henriksson /sv
medl. Esko Ahonen /cent
Kalle Jokinen /saml
Oiva Kaltiokumpu /cent
Ilkka Kantola /sd
Sampsä Kataja /saml
Jari Larikka /saml

Sanna Lauslahti /saml
Outi Mäkelä /saml
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Tero Rönni /sd
Mauri Salo /cent
Kari Uotila /vänst
Mirja Vehkaperä /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.